

ТРЕНДИ машинобудування України

У 2022–2025 РОКАХ

Машинобудування загалом і верстатобудування зокрема є важливим компонентом економіки України. Статистичні дані свідчать, що в Україні впродовж 2022–2024 рр. обсяг виробленої продукції машинобудування у вартісному вимірі зростав із середньорічним темпом (CAGR) 40,0% (табл. 1). Це свідчить про активний розвиток галузі під час повномасштабної війни між РФ і Україною.

Одночасно в результаті інтенсифікації попиту на металообробні машини в країні їх виробництво у вартісному вимірі зросло із середньорічним темпом (CAGR) 202,7%, а кількість відповідних підприємств з CAGR 10,0% (табл. 1).

Таблиця 1. Машинобудування та верстатобудування в Україні: виробництво та реалізація продукції у 2022–2025 рр.

Показник	Код за КВЕД-2010	2022 р.	2024 р.	2025 р.	CAGR (2022–2024), %	2025 до 2024, %
Обсяг виробленої продукції машинобудування, млн грн	26 + 27 + 28 + 29 + 30	205352,0	563350,8	–	40,0	–
Обсяг вироблених металообробних машин і верстатів, млн грн	28,4	1370,5	38004,9	–	202,7	–
Частка вироблених металообробних машин у продукції машинобудування, %	–	0,7	6,7	–	–	–
Обсяг реалізованої продукції машинобудування, млн грн	26 + 27 + 28 + 29 + 30	152924,4	286514,1	352068,9	23,3	+22,9
Обсяг реалізованих металообробних машин і верстатів, млн грн	28,4	459,4	662,2	608,3	13,0	–8,1
Частка реалізованих металообробних машин у продукції машинобудування, %	–	0,3	0,2	0,2	–	–
Кількість діючих суб'єктів у виробництві металообробних машин і верстатів, од.	28,4	164	218	–	10,0	–
Капітальні інвестиції в машинобудування, млн грн	26 + 27 + 28 + 29 + 30	13112,3 ¹	18742,0	29566,6	12,6	+57,8

Примітка: вихідні дані від Держстату України [URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> та URL: <https://stat.gov.ua/uk/>].
Джерело: розрахунки автора.

Як свідчать дані Держстату України, розвиток українського машинобудування впродовж 2022–2024 рр. стимулювали капітальні інвестиції, які зростали з CAGR 12,6%. У 2025 р. капітальні інвестиції проти 2024 р. збільшилися на 58,7% (див. табл. 1).

Експорт Україною матеріалообробного обладнання (групи 8456–8461) впродовж 2022–2024 рр., під впливом повномасштабної війни між РФ і Україною, у вартісному вимірі зменшився із середньорічним темпом (CAGR) — 26,2%. Найбільше скоротився експорт верстатів токарних (CAGR –34,5%), верстатів металорізальних для свердління (–30,2%) та верстатів для обробки за допомогою фізичних і хімічних методів (–23,7%) (табл. 2).

Таблиця 2. Товарна структура та динаміка експорту Україною матеріалообробного обладнання у 2022–2024 рр.

Найменування	Код ГС	2022 р.		2024 р.		CAGR (2022–2024), %	2025 р.	2025 до 2024, %
		Експорт, тис. USD	Частка, %	Експорт, тис. USD	Частка, %		Експорт, тис. USD	
Верстати для обробки за допомогою фізичних і хімічних методів	8456	1098	21,02	488	23,25	– 23,7	591	+ 21,1
Центри оброблювальні та верстати агрегатні	8457	229	4,38	139	6,62	– 15,3	18	– 87,1
Верстати токарні	8458	2088	39,98	588	28,01	– 34,5	974	+ 65,6
Верстати металорізальні для свердління, фрезерування тощо	8459	1094	20,95	372	17,72	– 30,2	462	+ 24,2
Верстати обдирно-шліфувальні тощо	8460	362	6,93	205	9,77	– 17,3	206	+ 0,5
Верстати поздовжньо- та поперечно-стругальні тощо	8461	352	6,74	307	14,63	– 4,5	222	– 27,7
Україна, всього		5223	100,00	2099	100,00	– 26,2	2473	+ 17,8

Примітки: ГС (Harmonized System, HS) — гармонізована система опису та кодування товарів. Вихідні дані від International Trade Centre [URL: <http://intracen.org>]. Оцінка експорту за 2025 р. виконана виходячи з даних Держстату України [URL: <https://stat.gov.ua/uk/>].
Джерело: розрахунки автора.

У товарному вимірі у 2024 р. лідерами українського експорту матеріалообробного обладнання були верстати токарні (частка 28,0%), верстати для обробки за допомогою фізичних і хімічних методів (23,3%) та верстати металорізальні для свердління (17,7%) — разом 69,0%.

Виходячи зі статистичних даних від Держстату України за січень — вересень 2025 р. слід очікувати за підсумком 2025 р. певне підвищення вартості експорту матеріалообробного обладнання Україною, приблизно на 17,8% проти показника 2024 р. При цьому експорт верстатів токарних збільшиться на 65,6% і верстатів металорізальних для свердління — на 24,2% (див. табл. 2).

Імпорт Україною матеріалообробного обладнання груп 8456–8461 у результаті активного попиту на внутрішньому ринку впродовж 2022–2024 рр. збільшився із середньорічним темпом (CAGR) 65,7%. При цьому у 2024 р. лідерами закупок були верстати токарні з часткою 42,7% та центри оброблювальні — 31,5%, із загальним підсумком 74,2%. Імпорт цих груп верстатів упродовж 2022–2024 рр. був найбільш динамічним: відповідно CAGR 94,7% і 74,8%. До цієї групи є сенс приєднати також і верстати металорізальні для свердління з CAGR 63,1% (табл. 3).

Таблиця 3. Товарна структура та динаміка імпорту Україною матеріалообробного обладнання у 2022–2024 рр.

Найменування	Код ГС	2022 р.		2024 р.		CAGR (2022–2024), %	2025 р.	2025 до 2024, %
		Імпорт, тис. USD	Частка, %	Імпорт, тис. USD	Частка, %		Імпорт, тис. USD	
Верстати для обробки за допомогою фізичних і хімічних методів	8456	15236	26,09	26168	9,84	19,8	35772	+36,7
Центри оброблювальні та верстати агрегатні	8457	15699	26,88	83833	31,54	74,8	127811	+52,5
Верстати токарні	8458	15399	26,37	113603	42,74	94,7	96853	–14,7
Верстати металорізальні для свердління, фрезерування тощо	8459	3991	6,83	17300	6,51	63,1	15918	–8,0
Верстати обдирно-шліфувальні тощо	8460	5626	9,63	15685	5,90	40,7	18027	+14,9
Верстати поздовжньо- та поперечно-стругальні тощо	8461	2451	4,20	9227	3,47	55,6	9143	–0,9
Всього		58402	100,00	265816	100,00	65,7	303524	+14,2

Примітки: ГС (Harmonized System, HS) — гармонізована система опису та кодування товарів. Вихідні дані від International Trade Centre [URL: <http://intracen.org>]. Оцінка імпорту за 2025 р. виконана виходячи з даних Держстату України [URL: <https://stat.gov.ua/uk/>].
Джерело: розрахунки автора.

Виходячи з даних Держстату України за січень — вересень 2025 р. є сенс очікувати, що за підсумком 2025 р. Україна продовжить активно імпортувати матеріалообробне обладнання груп 8456–8461 і в результаті перевищить показник 2024 р. на 14,2%. Найбільшим попитом користуються центри оброблювальні та верстати агрегатні (збільшення на 52,5%) та верстати для обробки за допомогою фізичних і хімічних методів (на 36,7%) (див. табл. 3).

Таким чином, незважаючи на п'ятий рік повномасштабної війни РФ проти України, промислове виробництво розвивається та забезпечує попит внутрішнього ринку.

Інтелектуальна власність. Важливим компонентом українського машинобудування взагалі та верстатобудування зокрема є розроблення нового обладнання, яке є конкурентоздатним на світовому ринку. А для цього науковці та виробничники повинні мати стимул до винахідництва, використання інформаційних технологій та нових металевих сплавів. Це дозволить українським машинобудівним компаніям зайняти свою нішу на ринках інших країн.

Як свідчать дані від Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (УКРНОІВІ) [Інтелектуальна власність у цифрах. Показники діяльності у сфері інтелектуальної власності за 9 місяців 2024 року. УКРНОІВІ. Київ, 2024. 42 с. URL: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/11/IP-in-Figures-9m-2024-ua-web.pdf>], українські винахідники, незважаючи на повномасштабну війну, досить активно працюють над новими розробками (табл. 4).

Таблиця 4. Розподіл заявок на винаходи за напрямком машинобудування у 2020–2024 рр. (9 міс.)

Заявники	Технічний напрямок	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р., 9 міс.
Національні	Машинобудування, всього	249	232	128	185	118
	Металорізальні верстати	35	18	20	30	15
	Металорізальні верстати, %	14,1	7,8	15,6	16,2	12,7
Іноземні	Машинобудування, всього	207	205	190	212	164
	Металорізальні верстати	18	20	18	11	13
	Металорізальні верстати, %	8,7	9,8	9,5	5,2	7,9

Примітка: вихідні дані від УКРНОІВІ [URL: <https://nipo.gov.ua/>].
Джерело: розрахунки автора.

Є сенс також відзначити, що іноземні заявники продовжують реєструвати заявки на винаходи за технічним напрямком «Машинобудування та металорізальні верстати» в патентному офісі України. При цьому, починаючи з 2022 р., кількість поданих заявок за технічним напрямком «машинобудування» від іноземних заявників переважає кількість заявок від українських заявників (див. табл. 4).

Концепція розвитку промисловості України. Міністерство економіки України представило Концепцію стратегії розвитку промисловості країни після завершення війни на міжнародній конференції з відновлення України (Ukraine Recovery Conference, URC) у липні 2025 року в Римі [Мінекономіки презентувало бачення промислової політики на URC 2025 у Римі. 11.07.2025. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/e67b5bad-4cb3-4368-bb9e-d6b56730ac26?lang=uk-UA&title=MinekonomikiPrezentuvaloBachenniaPromislovoiPolitikiNaUrc2025-URimi>]. Повідомляється, що Концепція визначає напрямки відновлення та переорієнтацію промислових потужностей після війни з фокусом на підвищення продуктивності, сталості та інтеграції у глобальні ланцюги доданої вартості. Вона спрямована на розвиток конкурентоспроможної, інноваційної та орієнтованої на експорт промислової екосистеми, посилення інтеграції до ринку та виробничих мереж Європейського Союзу, розвиток динамічного бізнес-середовища та створення якісних робочих місць. Одним із ключових завдань Стратегії є перехід від термінових заходів до сталого приватного зростання, через упровадження ефективної політики та комплексної дорожньої карти для довгострокового розвитку промисловості України. Планується проведення аналізу чинних програм відновлення та конкурентоспроможності галузей промисловості, дизайн інструментів підтримки бізнесу відповідно до стратегічних пріоритетів, запуск платформ державно-приватного діалогу та впровадження Smart Specialisation Strategies, узгоджених зі стандартами ЄС. Пріоритетними галузями розвитку промисловості України визначено: машинобудування, інфраструктуру та будівництво, інформаційні та цифрові технології, оборонну промисловість, металургію (зокрема, зелену), енергетику та агропереробку. Розробку Стратегії розвитку промисловості Міністерство економіки України здійснює у співпраці зі Світовим банком (World Bank Group), Організацією економічного співробітництва та розвитку (Organisation for Economic Co-operation and Development — OECD), Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (United Nations Industrial Development Organization — UNIDO) та Київською школою економіки. Завершення роботи над Стратегією було заплановано на кінець 2025 року, а її впровадження передбачене на період 2026–2030 років. 🔄

✍ Автор: **Віталій А. Гнатуш**,
канд. техн. наук, незалежний аналітик
e-mail: vgnatush@gmail.com

XXIV МІЖНАРОДНИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ФОРУМ-2026

МІЖНАРОДНІ СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИСТАВКИ

МЕТАЛООБРОБКА

УКРЗВАРЮВАННЯ

УКРВТОРТЕХ

ГІДРАВЛІКА
ПНЕВМАТИКА

ПІДШИПНИКИ

УКРЛИТВО

АВТОМАТИЗАЦІЯ
І РОБОТОТЕХНІКА

БЕЗПЕКА
ВИРОБНИЦТВА

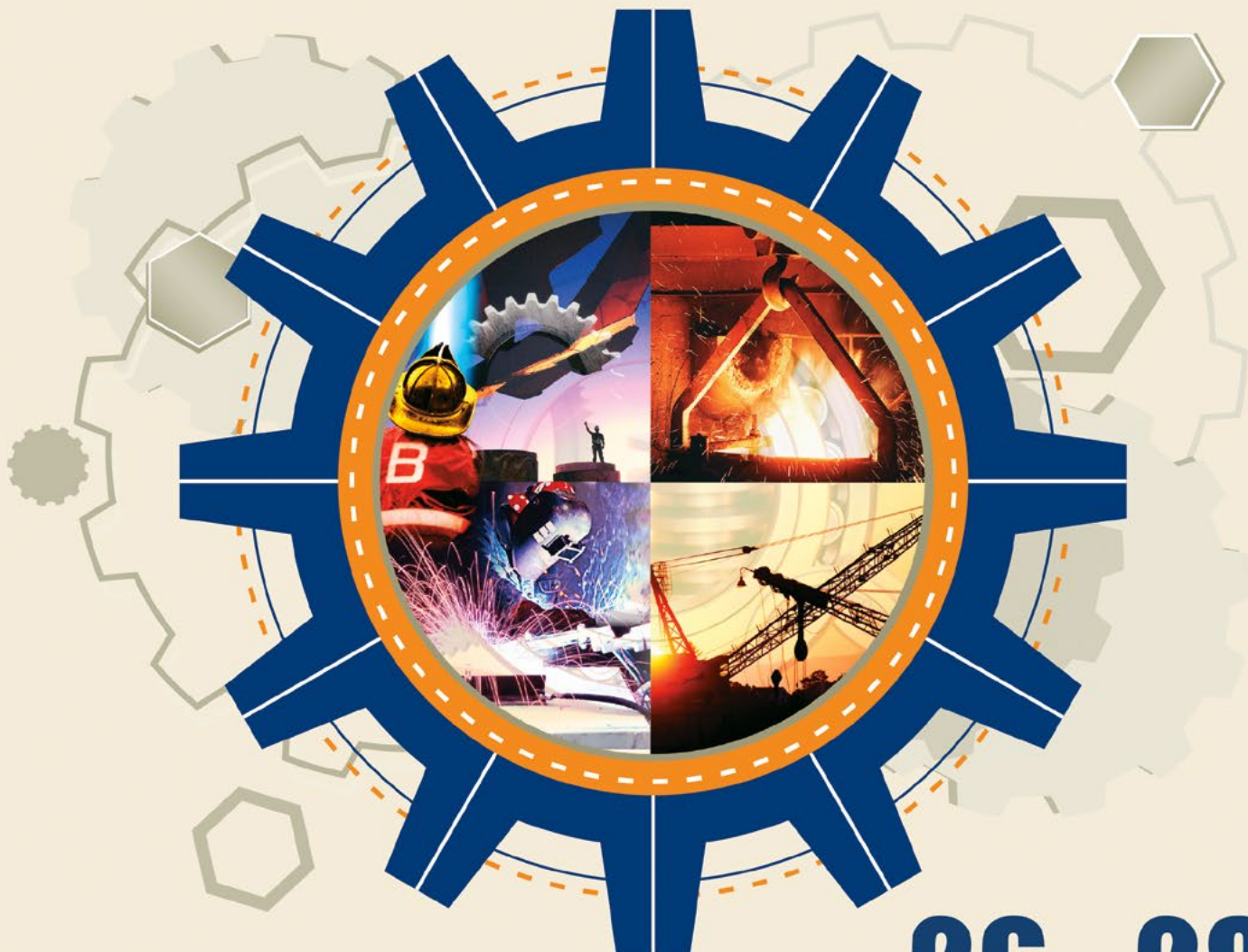
ЗРАЗКИ, СТАНДАРТИ
ЕТАЛОНИ, ПРИЛАДИ

ПІДЙОМНО-ТРАНСПОРТНЕ
СКЛАДСЬКЕ ОБЛАДНАННЯ

ІНДУСТРІАЛЬНІ
ПАРКИ

Генеральний
інформаційний партнер:

**ОБЛАДНАННЯ
ІНСТРУМЕНТ**
для професіоналів

26-28 травня

Місце проведення:
МВЦ, м. Київ,
Броварський пр-т, 15,
станція метро «Лівобережна»

+38 (095) 268-05-85,
+38 (096) 505-52-66

plast@iec-expo.com.ua

www.iec-expo.com.ua

